

بسمه تعالی

دستورالعمل اجرایی طرح کارشناسان معین ترویج

(وظایف نظارتی - هماهنگی و هدایتی کارشناس معین ترویج)

مقدمه :

فرآیند توسعه پایدار بخش کشاورزی بستر و چارچوب فعالیت های ترویج کشاورزی به شمار می رود و تحول فرآیند مزبور ، تغییر و تحول نظام ترویج کشاورزی را ایجاد می نماید ، بخش کشاورزی به خاطر تحولات صورت گرفته در ارتباط با بازار ، سیاست های بین المللی ، سیاست های ملی و توسعه فناوری های نوین در حال تغییر است ، تغییر بخش کشاورزی ، تغییر کمیت و کیفیت نیازهای آموزشی - ترویجی مولدان بخش کشاورزی را در پی خواهد داشت . این نیازها تحت تاثیر فرآیند تجاری شدن و تخصصی شدن بخش کشاورزی و ماهیت نوآوری های فنی و نهادی در راستای افزایش پایدار بهره وری در این بخش می باشد . با توجه به مطالب بیان شده ، سه تحول عمده را می توان برای آینده ترویج کشاورزی ترسیم نمود :

۱- بازسازی و انجام اصلاحات ساختاری در نظام ترویج کشاورزی

۲- تمرکز زدائی در نظام ترویج کشاورزی

۳- خصوصی سازی

لذا مدیریت ترویج کشاورزی استان در راستای اجرای کیفی تحولات مطرح شده و گام برداشتن در راستای فرآیند توسعه پایدار بخش کشاورزی و سوق دادن پرسنل ترویجی در سطوح استانی ، شهرستانی و دهستانی به انجام امور تولی گری و نظارت و ارزیابی بخش انجام امور تصدی گری توسط بخش خصوصی اقدام به تهیه دستورالعمل اجرای طرح کارشناسان معین فعالیت های ترویجی و آموزشی نموده است ، امید است با تفاهم و همدلی بین تمامی دست اندر کاران بخش کشاورزی و با لایخص پرسنل سخت کوش ترویج به طور شایسته و مطلوب و گامهای بلندتری در جهت تحقق اهداف عالی ترویج و نهایتاً توسعه پایدار بخش کشاورزی برداشته شود .

در پایان از زحمات آقای مهندس جمشید اسکندری معاون مدیریت ترویج استان که تهیه و تدوین دستورالعمل مذکور را به عهده داشتند تشکر و قدردانی می گردد .

محمود رضا افلاکی

مدیر هماهنگی ترویج کشاورزی استان اصفهان

اهداف اجرایی طرح کارشناس معین ترویج :

۱- حرکت در مسیر بازسازی و انجام اصلاحات ساختاری ترویج کشاورزی

۲- انجام امور مربوط به تمرکززدائی در نظام ترویج کشاورزی

۳- برداشتن گامهای اساسی در امور خصوصی سازی ترویج کشاورزی

۴- سوق دادن پرسنل ترویج دولتی به طرف انجام امور تولی گری

۵- حرکت به سمت واگذاری صددرصدی امور تصدی گری به بخش خصوصی

۶- برنامه ریزی در زمینه نظارت و ارزیابی و هدایت بخش خصوصی بالاخص شرکتهای خدمات مشاوره ای جهت انجام اصولی

و کیفی فعالیت‌های واگذار شده ترویجی و آموزشی در قالب دستورالعمل‌های تدوین و ابلاغ شده .

۷- برنامه ریزی در زمینه نظارت و ارزیابی و هدایت بخش ترویج دولتی جهت انجام اصولی و کیفی امور تولی‌گری در قالب دستورالعمل ملی تدوین و ابلاغ شده

۸- ایجاد ارتباط مستقیم و تعریف شده بین سطوح مختلف ترویجی (استانی، شهرستانی، دهستانی و شرکتهای خدمات مشاوره ای و بهره برداران) در جهت مشارکت، تعامل و تبادل اطلاعات و دستیابی به اهداف عالیه نظام ترویج کشاورزی

– کارشناس معین ترویج:

کارشناس معین ترویج به شخصی اطلاق می‌گردد که از طرف مدیر ترویج استان و یا مدیر جهاد کشاورزی شهرستان و یا رئیس مرکز جهاد کشاورزی دهستان با صدور حکمی به ترتیب در سطوح استانی، شهرستانی و دهستانی به عنوان ناظر و تولی‌گری فعالیت‌های ترویجی و آموزشی منصوب می‌گردد و موظف می‌گردد بر اساس دستورالعمل موجود با تهیه برنامه منسجم و هماهنگی شده با سطوح نظارتی تحت پوشش اقدام نماید.

– کارشناس معین ترویج استانی:

فردی که با حکم مدیر ترویج کشاورزی استان منصوب می‌گردد و موظف است بر اساس دستورالعمل مربوطه نسبت به انجام امور تولی‌گری در سطح ستاد، شهرستان، دهستان و شرکتهای خدمات مشاوره ای و فنی مهندسی کشاورزی تعیین شده برنامه ریزی و اقدام نماید.

– کارشناس معین ترویج شهرستانی:

فردی که با حکم مدیر جهاد کشاورزی شهرستان منصوب می‌گردد و موظف است بر اساس دستورالعمل مربوطه نسبت به انجام امور تولی‌گری در سطح شهرستان، دهستان و شرکت خدمات مشاوره ای و فنی مهندسی کشاورزی تعیین شده برنامه ریزی و اقدام نماید.

– کارشناس معین ترویج دهستانی:

فردی که با حکم رئیس مرکز جهاد کشاورزی دهستان منصوب می‌گردد و موظف است بر اساس دستورالعمل مربوط نسبت به انجام امور تولی‌گری در سطح دهستان و شرکت های خدمات مشاوره ای و فنی مهندسی تعیین شده برنامه ریزی و اقدام نماید.

تبصره: در سطح مرکز جهاد کشاورزی دهستان علاوه بر پرسنل مرکز، سرباز سازندگی می‌تواند به عنوان کارشناس معین ترویج منصوب گردد.

– هسته مرکزی کارشناسان معین ترویج:

در مدیریت ترویج کشاورزی استان، هسته مرکزی برنامه ریزی، نظارت و ارزشیابی کارشناسان ناظر معین ترویج با حضور اعضاء که ذیلاً ذکر گردیده است تشکیل می‌شود.

– مدیر یا معاون ترویج استان

– رئیس اداره ترویج

– رئیس اداره آموزش بهره برداران

– رئیس اداره رسانه های آموزشی

- رئیس اداره پشتیبانی و تجهیز شبکه ترویج
- کارشناس مسئول واحد آموزش زنان روستائی
- کارشناس معین ترویج بر حسب مورد و ضرورت

وظایف هسته مرکزی کارشناسان معین ترویج:

- برنامه ریزی در خصوص مراحل اجرایی طرح کارشناسان ناظر معین
 - نظارت بر حسن اجرای طرح
 - ارزشیابی فعالیت های اجرایی کارشناسان طرح
 - بررسی نظرات و پیشنهادات کارشناسان و ارائه راهکارهای عملی
 - ارائه گزارش کارشناسان معین و تهیه گزارش سه ماهه ، شش ماهه و ماهیانه
 - تغییر در دستورالعمل اجرایی طرح بر اساس نیاز و ضرورت
 - بررسی و معرفی کارشناس معین ترویج نمونه در سطوح استانی ، شهرستانی و دهستانی در پایان هر سال
 - تغییر احتمالی در شهرستان تعیین شده کارشناس ناظر معین
- شرح وظایف تولی گری (نظارتی ، هماهنگی و هدایتی) کارشناس معین ترویج

الف) وظایف کارشناس معین ترویج استانی

- آشنائی کامل با آیین نامه ، دستورالعمل و برنامه عملیاتی استقرار شبکه خدمات مشاوره ای و فنی مهندسی کشاورزی
- آشنائی کامل با طرحها و پروژه های در حال اجرای مدیریت
- آشنائی کامل با اعتبارات ملی و استانی طرح ها
- آشنائی کامل با میزان قراردادهای منعقد شده با شرکتهای خدمات مشاوره ای
- برنامه ریزی جهت حضور حداقل ماهیانه یکبار در شهرستان معرفی شده
- برنامه ریزی جهت برگزاری جلسات مشترک کارشناسان معین ترویج استانی ، شهرستانی و دهستانی و اخذ گزارش ها به تفکیک

- ارزیابی امور برنامه ریزی و هماهنگی و نظارتی اداره ترویج شهرستان و دهستان و شرکت خدمات مشاوره ای
- تکمیل فرم های ارزیابی در سطوح شهرستان و دهستان و شرکتهای خدمات مشاوره ای و فنی مهندسی کشاورزی
- حضور تصادفی در محل اجرای پروژه های ترویجی و آموزشی و ارزیابی از روند اجرای کمی و کیفی فعالیتها بر اساس برنامه زمان بندی اجرای فعالیتهای ترویجی و آموزشی توسط شرکتهای خدمات مشاوره ای
- تهیه گزارش کاملی از بازدید به عمل آمده بر اساس فرمت تعیین شده و ارائه به هسته مرکزی کارشناسان معین ترویج استان

ب) وظایف کارشناس معین ترویج شهرستانی :

- آشنائی کامل با آیین نامه ، دستورالعمل و برنامه عملیاتی استقرار شبکه خدمات مشاوره ای و فنی مهندسی کشاورزی
- آشنائی کامل با طرحها و پروژه های در حال اجرای اداره ترویج استان
- آشنائی کامل با اعتبارات ملی و استانی طرح ها
- آشنائی کامل با میزان قراردادهای منعقد شده با شرکتهای خدمات مشاوره ای
- برنامه ریزی جهت حضور حداقل ماهیانه ۳ بار در دهستان معرفی شده به عنوان کارشناس معین ترویج

- برنامه ریزی جهت برگزاری جلسات مشترک کارشناسان معین ترویج شهرستانی و دهستانی و اخذ گزارش
- ارزیابی امور برنامه ریزی و هماهنگی و نظارتی مرکز جهاد کشاورزی دهستان و شرکت خدمات مشاوره ای
- تکمیل فرم های ارزیابی در سطوح دهستانی و شرکتهای خدمات مشاوره ای و فنی مهندسی کشاورزی
- حضور تصادفی در محل اجرای پروژه های ترویجی و آموزشی و ارزیابی از روند اجرای کمی و کیفی فعالیتها بر اساس برنامه زمان بندی ارائه شده توسط شرکت خدمات مشاوره ای

- تهیه گزارش کاملی از بازدید به عمل آمده بر اساس فرمت تعیین شده و ارائه به کارشناس ناظر معین ترویج استان

ج) وظایف کارشناس معین ترویج دهستانی :

- آشنائی کامل با آیین نامه ، دستورالعمل و برنامه عملیاتی استقرار شبکه خدمات مشاوره ای و فنی مهندسی کشاورزی
- آشنائی کامل با طرحها و پروژه های در حال اجرای مرکز جهاد کشاورزی دهستان
- آشنائی کامل با اعتبارات ملی و استانی طرح ها
- آشنائی کامل با میزان قراردادهای منعقد شده با شرکتهای خدمات مشاوره ای
- برنامه ریزی جهت حضور در شرکتهای خدمات مشاوره ای و نظارت کل پروژه های در حال اجرا و تایید یا عدم تایید کمیت و کیفیت اجرای پروژه ها
- برنامه ریزی جهت برگزاری جلسات مشترک کارشناسان معین دهستانی و شرکتهای خدمات مشاوره ای تحت پوشش .
- ارزیابی امور برنامه ریزی و اجرایی شرکت خدمات مشاوره ای
- تکمیل فرم های ارزیابی از روند اجرای فعالیت های شرکتهای خدمات مشاوره ای و فنی مهندسی کشاورزی
- حضور کامل در محل اجرای پروژه های ترویجی و آموزشی بر اساس برنامه زمان بندی ارائه شده توسط شرکت خدمات مشاوره ای
- تهیه گزارش کاملی از ارزیابی های به عمل آمده و ارائه به کارشناس معین ترویج شهرستان

- تذکرات مهم :

- ۱- کارشناسان معین ترویج در همه سطوح استانی ، شهرستانی و دهستانی نقش تولی گری (نظارتی ، هماهنگی و هدایتی) را به عهده دارند
- ۲- کارشناس معین ترویج موظف است برنامه ها ، دستورالعمل ها ، تفاهم نامه ها و پروژه های ابلاغ شده را تا حصول نتیجه و ارائه گزارش به مراتب بالاتر پیگیری نماید.
- ۳- کارشناس معین ترویج موظف است ضمن شرکت در برنامه های توجیهی و آموزشی در جهت افزایش اطلاعات ترویجی و مدیریتی و فنی خود اقدام نماید .
- ۴ - کارشناسان معین ترویج موظف است به طور منظم و حداقل ماهیانه گزارش های مربوط را بر اساس فرمت تعیین شده به مراتب بالاتر اعلام نماید .
- ۵- مدیر ترویج و روسای ادارات و واحدهای مربوطه و مدیر شهرستان و مسئول ترویج و مسئول مرکز جهاد کشاورزی دهستان موظف هستند با کارشناس معین ترویج همکاری صمیمانه و امکانات لازم را در اختیار ایشان قرار دهند.
- ۶ - کارشناس معین ترویج در هر یک از سطوح استانی ، شهرستانی و دهستانی موظف است میزان همکاری مسئولین استانی ، شهرستانی ، دهستانی و شرکت خدمات مشاوره ای را به اطلاع هسته مرکزی کارشناسان معین ترویج استان برساند تا اقدامات

تشویقی و تنبیهی لازم تصمیم گیری و به مرحله اجرا گذاشته شود .

۷- کارشناس معین ترویج موظف است اطلاعات کاملی از منطقه تحت پوشش مانند وضعیت موجود منطقه ، از نظر جمعیت ، نقشه ، اراضی ، اطلاعات اقلیمی ، تنوع زراعی ، آمار ، منابع آب ، سموم مصرفی ، تشکل های منطقه ، شرکت های خدمات مشاوره ای و و طرحهای در حال اجرا و پرسنل و را مکتوب داشته باشد تا در مواقع لزوم در جلسات مربوطه آمادگی ارائه اطلاعات را داشته باشد.

وظایف تولی گری و غیر قابل واگذاری در مراکز جهاد کشاورزی دهستان

- ۱- مدیریت آمار و اطلاعات بخش کشاورزی در حوزه دهستان از طریق ایجاد و بهنگام سازی بانکهای اطلاعات کشاورزی از کلیه استعدادها و توانمندی های بالقوه و بالفعل کشاورزی.
- ۲- پایش مستمر توانمندی ها ، ظرفیتها و استعدادها بالفعل و بالقوه بخش کشاورزی.
- ۳- آسیب شناسی تنگناها ، مشکلات ، مسایل و موانع موجود در مسیر توسعه کشاورزی دهستان و ارائه راهکارهای لازم.
- ۴- برنامه ریزی محلی برای اجرای ماموریتهای پیش بینی شده در حوزه عمل.
- ۵- برنامه ریزی به منظور توانمندسازی تولید کنندگان و بهره برداران بخش کشاورزی در راستای بهبود روند بازاریابی و بازار رسانی محصولات کشاورزی.
- ۶- برنامه ریزی و بستر سازی به منظور تشکیل و تقویت نهادها و تشکل های غیر دولتی بخش کشاورزی.
- ۷- برنامه ریزی برای اشاعه الگوهای کارآمد نظام های بهره برداری کشاورزی در حوزه دهستان.
- ۸- فراهم نمودن تمهیدات لازم به منظور حمایت های حرفه ای و حقوقی از بهره برداران بخش کشاورزی در ارتباط با نهادهای ذیربط .
- ۹- فراهم نمودن تمهیدات لازم جهت استقرار و استفاده از شبکه دانش و اطلاعات کشاورزی
- ۱۰- نظارت بر ایجاد مزارع تحقیقی - ترویجی ، تطبیقی ، ترویجی و آموزشی .
- ۱۱- فراهم نمودن تمهیدات لازم برای اجرای طرحها و پروژه ها .
- ۱۲- مدیریت و نظارت مستمر بر اجرای طرحها و پروژه ها .
- ۱۳- هدایت و راهبری بخش غیر دولتی در اجرای طرحها و پروژه ها بخش کشاورزی.
- ۱۴- برنامه ریزی به منظور جلب مشارکت های مردمی در جهت پیشبرد طرحها و پروژه های توسعه کشاورزی در دهستان .
- ۱۵- برنامه ریزی ، هدایت ، راهبری و نظارت بر ارائه خدمات مشاوره فنی و اجرای برنامه های آموزشی و ترویجی به بهره برداران بخش کشاورزی .
- ۱۶- مدیریت نشر و اشاعه فناوری و روشهای مناسب در زمینه تولید ، فرآوری و تبدیل محصولات کشاورزی.
- ۱۷- نظارت بر عملکرد شرکتهای خدمات مشاوره ای فنی و مهندسی کشاورزی در حیطه فعالیتهای واگذار شده .
- ۱۸- حفظ و احیاء منابع پایه و صیانت از عرصه های منابع طبیعی و ذخائر ژنیتیکی و تنوع زیستی ۱۹- مدیریت منابع و نظارت بر توزیع و تخصیص نهاده ها و خدمات حمایتی و تسهیلاتی.
- ۲۰- تهیه و تدوین و ارائه گزارشهای ادواری.

